РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Биро за развој на образованието
СКОПЈЕ

Примено	15. 10. 2010		
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
07	3471/1		

0705
ТРАЈНО
15.10.10

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа (,,Службен весник на Република Македонија" бр. 58/00, 44/02 и 82/08) и член 31 од Законот за основно образование (,,Службен весник на Република Македонија" бр. 103/08, 33/10 и 116/10), министерот за образование и наука ја утврди Наставната програма по предметот ***саксофон*** за III одделение на шестгодишното основно музичко образование.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

САКСОФОН

ШЕСТГОДИШНО ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, 2010

1. ВОВЕД

Во шестгодишното основно музичко училиште на инструментот саксофон може да се запишат ученици кои наполниле од 8 до 10 години.

Целта на наставата по саксофон е на учениците да им се развие љубов кон инструментот и музиката, да се оспособат за изразно солистичко, камерно и оркестарско музицирање, естетско и емоционално вреднување на музичките дела поткрепени со музички знаења по однос на нивната содржина и форма. Учениците се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за изведување на музичките дела и се оспособуваат за самостојна работа на инструментот саксофон. Наставната програма за саксофон е да се оспособи ученикот технички да го совлада инструментот за понатамошно школување во средните и високите музички школи и да се изгради во добар сестран уметник.

Наставата се изведува индивидуално. На крајот на учебната година секој ученик полага годишен испит.

- Неделниот фонд е 2 часа по 30 минути, односно годишен фонд - 72 часа.
- Статус на предметот: задолжителен.

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ПО САКСОФОН ЗА РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД од II до VI одделение

Ученикот/ученичката:

- да се запознае со инструментот и неговите карактеристики и изразни можности;
- да објаснува за мелодиско и ритмичко читање и свирење на нотен текст;
- да се приспособува за свирење на дурски и молски скали во една, две и повеќе октави;
- да ги запознае и проширува знаењата за изразните можности на инструментот;
- да се здобие со искуство за свирење на нотен текст со посложена ритмичко-мелодиска и хармонска структура;
- да стекне потребни знаења за правилна стилска интерпретација на музиката;
- да се оспособува за соло, камерно и оркестарско музицирање;
- да развива способности за доживување и изразување на музиката;
- да развива интерес кон инструментот и музиката;
- да развива љубов и интерес за изразување и доживување на музичкиот фоклор;
- да го развива музичкиот вкус и критичкото мислење;
- да биде информиран за истакнати музички уметници и творци во земјата и странство;
- да придонесува за збогатување на емоционалниот живот;
- да придонесува за негување на култивиран пријатен тон и чиста интонација;
- да придонесува за формирање на личност со позитивни лични одлики;

- да придонесува за развивање на музичката меморија;
- да придонесува за прифаќање и доживување на убавото во музиката;
- да стекнува љубов кон класичната музика;
- да ја доживее убавината на музиката;
- да формира навика и потреба за посета на концерти, оперско-балетски претстави и други музички приредби;
- да формира работна култура;
- да стекнува сознанија за музичката култура на своето опкружување;
- да ја развива креативноста;
- да препознава нотен текст, музички термини и ознаки;
- да развива способност за прецизно интонирање на тонска висина;
- да знае да репродуцира нотен текст (ритмички и мелодиски);
- да го развива внатрешниот слух;
- да ја развие музичката меморија и вниманието;
- да стекне самодоверба во изведувањето на музичкиот текст;
- да го открива и почитува сопственото музичко изразување и да го почитува музичкото изразување на другите;
- да се поттикнува за работа во пар и во група;
- да ги разбира и прифаќа правилата на однесувањето во индивидуалните и во колективните музички активности.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ПО САКСОФОН ВО III ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да се запознава со саксофонот и неговите карактеристики и изразни можности;
- да развива способност за произведување на тон со помош на усник;
- да ја совладува техниката на дишење со помош на дијафрагма;
- да зазема правилно држење на телото при свирењето;
- да ја запознава техниката на свирење скали во целиот опсег на саксофонот од *b* до *f 3*;
- да ја развива техниката на изведување Атака;
- да ја развие синхронизацијата на прстите, јазикот и дишењето;
- да ја развива способноста за свирење на различните техники на артикулација: легато, стакато, портато, тенуто и др.
- да развива способност за свирење мелодии и песни со разновидна ритмичко-мелодиска линија;
- да придонесува за негување на култивиран пријатен тон и чиста интонација;
- да развива способност за прецизно интонирање на тонска висина;
- да развива способност за следење интонација од инструмент;
- да развива музичка меморија;
- да покажува интерес за слушање музика, посета на концерти и други приредби;
- да се оспособува за активно, внимателно слушање на музиката;
- да развива чувство за музичка изразност;

- да развива чувство за ритам;
- да развива интерес за изведување на спонтани импровизации на кратки музички мотиви.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Наставен предмет - **САКСОФОН - III одделение**			
Тема I – **СКАЛИ**			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: -да ги препознава тоновите во соодветни скали; -да ги демонстрира скалите технички правилно; -да презентира легато и портато; -да ги демонстрира дадените скали напамет; -да ги презентира трозвуците и четворозвуците на соодветните скали.	C-dur / a-moll G-dur / e-moll F-dur / d-moll D-dur / h-moll B-dur / g-moll	Дурска скала Молска скала Трозвук Доминантен септакорд Намален септакорд	**Активност бр. 1** Употреба на скалите во целиот опсег на саксофонот од ***б*** до ***f 3.*** **Активност бр. 2** Користење на скалите заедно со своите трозвуци и четворозвуци. **Активност бр. 3** Употреба на правилниот прсторед за одделни тонови во некои скали. **Активност бр. 4** Од молските скали се користат само хармонските молски скали. Метод на демонстрација, монолошки метод, дијалошки метод метод на споредба.

Тема II - **Технички вежби**			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: -да се приспособува за техниката на свирење на инструментот; - да се приспособува за контролата на дишењето; -да ги препознава и употребува различните техники на артикулација на тонот (легато, стакато, портато, тенуто и др.); -да демонстрира свирење на вежби со различни нотни вредности; -да го идентификува чувството за метро- ритмичка пулсација и темпо; -да ги демонстрира дадените вежби во соодветно темпо; -да демонстрира правилна интонација.	- Тонски вежби - Вежби	Артикулација Стакато Легато Метрика Нотни вредности	**Активност бр. 1** Употреба на јазикот како средство за повеќе видови на артикулација. **Активност бр. 2** Користење на метроном Метод на демонстрација монолошки метод дијалошки метод метод на споредба метод на обиди и грешки

Тема III – **Етиди**			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: -да го демонстрира правилно нотниот текст на зададените етиди; -да ја приспособува техниката на свирење на инструментот; -да го приспособува звукот и интонацијата на инструментот; - да ја приспособува контролата на дишењето; - да ја приспособува синхронизацијата на прстите, јазикот и дишењето; -да ги препознава и употребува различните техники на артикулација на тонот: легато, стакато, портато, тенуто и др.; -да ги демонстрира дадените етиди во соодветно темпо; -да демонстрира правилна интонација; -да ги демонстрира етидите напамет за развивање на музичката меморија.	- Етиди	Етиди Артикулација Стакато Легато Динамика Темпо	**Активност бр. 1** Користење на етиди со различен карактер. **Активност бр. 2** Користење на метроном. **Активност бр. 3** Употреба на јазикот како средство за повеќе видови на артикулација во етидите. **Активност бр. 4** Слушање етиди. Метод на демонстрација монолошки метод дијалошки метод метод на споредба метод на обиди и грешки

Тема IV - **Композиции со клавирска придружба**			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: - да ја објаснува содржината на композицијата; -да го изедначува звукот и интонацијата на инструментот; -да го демонстрира правилно нотниот текст на зададените композиции; -да го презентира уметничкиот израз при интерпретацијата на музичкото дело; -да ги разликува различните стилски карактеристики на зададените музички дела; -да демонстрира прецизност при изведбата на зададените композиции.	Свирење на композиции	Корепетиција Пијано	**Активност бр. 1** Анализа на композицијата. **Активност бр. 2** Користење на композиции со различен карактер. **Активност бр. 3** Проба со пијано придружба. **Активност бр. 4** Посета на концерти. **Активност бр.5** Учество на концерти и натпревари. Метод на демонстрација, монолошки метод, дијалошки метод метод на споредба, метод на обиди и грешки.

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Со оглед на возраста на учениците, часовите по саксофон треба да вклучуваат различни видови на музички активности.

Се препорачува слушање музика во изведба на наставникот (примери од класична музика, композиции за деца од типот на „Детски албуми", музика од други стилови и жанрови) и снимена, за воочување на нејзиниот карактер и изразните средства, како и за доживување и совладување на наставните содржини.

Учениците треба да се навикнуваат на свирење по ноти со почитување на сите ознаки (темпо, динамика), со израз и правилно фразирање со чувствување на ритамот.

За посликовито претставување на висината на тоновите и нивното попрецизно интонирање да се применува пеење на нотниот текст.

Се препорачува посета на концерти низ целата учебна година, како и слушање на разновидна музика, а особено на композициите кои ќе се исполнуваат.

- *Препораки за користење на годишниот фонд на часови* (ориентационо планирање на наставните часови по наставни теми и целини):
    - тема I - Скали - 12 часа;
    - тема II - Технички вежби - 30 часа;
    - тема III - Етиди - 20 часа;
    - тема IV - Композиции со клавирска придружба - 10 часа.

- *Наставни средства:*
    - инструмент;
    - писок(трски);
    - учебници по избор на наставникот;
    - посета на концерти и други музички манифестации;
    - Интернет, образовни софтвери;
    - списанија;
    - аудио-визуелни средства.

Користена литература (препорака):
Етиди и технички вежби:
Amadeu. Russo - Metodo Completo de Saxofone (ed. Irmaos Vitale)
Carl Fischer - Daily exercises and scales for Saxophone (ed. Carl Fischer)
Rudolf Gruber - Etuden fur Saxophone
Guy Lacour - 50 Etudes - vol.1 (ed. Gerard Billaudot)

Композиции со клавирска придружба:
A. Gretchaninoff - Deux Miniatures
M. Thiriet - Adagio
G.H.M. Rodrigues - La Cumparsita
S. Yradier - La Paloma
C. Debussey - The Little Negro
F. Antonini - Divertissement Tzigane
H. Classene - Concertino

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за музичко изразување, ангажираноста на учениците, посветеноста во работата, како и тимската работа.

При следењето на постигањата на учениците, наставникот треба особено да внимава кон индивидуалниот пристап во постигањата на секое поединечно дете.

Во текот на наставата редовно се следи развојот на секој ученик. На крајот од годината се организира јавен час отворен за родителите и другите наставници на кој учениците би имале можност да ги претстават активностите застапени во текот на учебната година и своите постигања.

На крајот на учебната година ученикот полага испит со следнава програма:

Скали: Две скали (дурска и молска)
Етиди: 2 етиди од наведената литература, со различен карактер (една мелодиска, една техничка)
Композиции: Една композиција по слободен избор

- **Оценувањето е описно со краток опис.**

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Целите и задачите на наставнот предмет саксофон ќе се реализираат во кабинет за индивидуална настава, опремен со потребните наставни и нагледни средства, според нормативот за музичкото училиште.

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Воспитно-образовната работа по предметот саксофон може да ја изведува лице кое завршило:
- факултет за музичка уметност, студиска програма саксофон и стекнат назив дипломиран саксофонист.

Наставникот треба да има стекнато педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

Изготвил: работна група формирана со решение бр. 02-1225/1 од 09.04.2010 година,
координатор Анкица Витанова, советник во Бирото за развој на образованието - Скопје

Контролирал: д-р Насе Кондовски, раководител на одделение во Бирото

Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор во Бирото.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
КАБИНЕТ НА МИНИСТЕРОТ
Бр. 07-6471/2
15. 10. 2010 год.
СКОПЈЕ

9. ПОТПИС И ДАТУМ НА УТВРДУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по предметот ***саксофон*** за III одделение на шестгодишното основно музичко образование на предлот на Бирото за развој на образованието, ја утврди:

На ден 15. 10. 2010
Скопје

Министер

Никола Тодоров